

Mi újság FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja

1996. október

Ára: 32,- Ft

7. évfolyam 10. szám

Fussunk együtt! – Let's Run Together!

Így szólt a Samsung Futófesztivál jelmondata, amelyet minden résztvevő viselt a trikóján, aki csak benevezett a rendezvényre. Szeptember 21-én délelőtt 11 órakor a világ 9 országának 52 településén álltak rajthoz azok a futni, kocogni vágyó emberek, akik erőt éreztek magukban arra, hogy a Samsung cég 6. születésnapján, a kitűzött 6 km-es távot megtegyék. Jászfényszarun - a borús ég, szemerkélő eső ellenére - közel 1000 ember állt a rajthoz és a polgármester asszony felhívására „Huj, huj, hurrá!” csatakiáltással, remek hangulatban startolt.

Igen sok idegen arc volt a tömegben az ifjúság köréből, akik a szomszéd településekről érkeztek közénk. Mint elmondták, az egészséges életmód hívei, így örömmel vállalták a futást, na és az sem elhanyagolható vonzerő volt, hogy ez egy „jó buli”!

Ude színfoltként hatottak a boly kis óvodás résztvevői, akik közül egyik-másiknak a térdéig ért a póló és kis hőként teljesítették a számukra kijelölt rövidített távot. A szerencse melléjük is szegődött, hiszen a futást követő sorsoláson *Dobák Danika* óvodás kisfiú és *Földvári Edina* kisiskolás vihette haza a Samsung ajándékát, a mikrohullámú sütőt, illetve a rádiós magnót. A felnőtt csapatnak így már csak a harmadik ajándéktárgy maradt - szintén rádiós magnó -, amely *Abonyiné Pető Erzsébet* otthonába került.

A fesztivál rendezője, *Maróti István* nagy meglepéssel öszegezte a sikeres rendezvényt.

- Örül a szívem, örül a lelkem az ilyen jellegű kezdeményezéseknek, hiszen nekem a futás „nagy szerelmem”, és megtisztelő, hogy én lehettem a Samsung Futófesztivál rendezője. Ez nem verseny volt, mindenki egyéni tempóban tette meg a távot, a lényeg a részvétel, a közös futás volt. Érdekességként el szeretném mondani, hogy elsőnek *Bede Péter* 27 éves boldogi testnevelő tanár úr ért a célba, jómagam harmadikként. Nagy öröm volt számomra, hogy az ifjúsággal együtt a középkorosztály is rajthoz állt és nálam idősebb nevező is teljesítette a távot. Szeretném, ha ez hagyománnyá válna Jászfényszarun és születnének ehhez hasonló kezdeményezések. Hiszen korra, nemre való tekintet nélkül bárki megmozgathatja magát, pusztán a közös futás öröméért.

A rendezvény szervezői szintén elégedettek voltak a nagy létszámú, jókedvű csapat láttán. Bevallották, kicsit izgultak az időjárás miatt, de úgy látszik, senkinek nem szegte kedvét a szemerkélő eső.

A rendőrség emberei mellett a Samsung jászfényszarui gyárának fiatal, jó erőben lévő fiújai vigyázták a terepet. Véleményük szerint még lehetne javítani a közlekedésben résztvevő gépkocsivezetők hozzáállásán, viszont a nevezők „szuperek” voltak, büszkén néztek rajtuk végig.

A tapasztalatokat összegezve ugye elnézik nekem, hogy ezt a kis tudósítást egy közhelynek számító mondattal fejezem be, de úgy érzem, mindenki helyett leírhatom: Jövőre, veletek, ugyanitt!

Szakaliné Hesz Katalin

Ajánlás – négy évtized múltán

Hegedűs B. András: „Értetlenül és fájdalommal látom, hogy a napi politikai küzdelmekhez használják fel 56 üzenetét, vagy megkísérlik beszorítani különböző klisék közé, amitől az új nemzedék számára az egész történet távolinak és érdektelennek tűnhet. Ez ugyanannak a politikai manipulációnak a kifinomultabb formája, mint ami a Kádár-rendszer utolsó évtizedét jellemezte: az amnézia, a nem kikényszerített, de sugalmazott felejtés is lehet romboló hatású. Holott bárhol járunk a világban, tapasztalható: az 56-os forradalom miatt a mai napig másként tekintenek Magyarországra, mint a többi volt szocialista országra. Mindenki tudja, hogy „hírünket a világban” éppen a forradalom változtatta meg. Szé az érdeklődés nemcsak a múltnak, hanem a mostani próbálkozásainknak is szól. 56 olyan vezérlő csillag, amelynek fénye nem csupán múltunkra vetül rá. Nem kihasználni ezt az erkölcsi tőkét rövidlátó politika, ha másért nem, hát az annyiszor megtépzott nemzeti önbecsülés erősítése okán is. De hiba besöpörni a történelmi felejtés leple alá a forradalomból következő sokrétű tanulságokat is. Hiszen a múltismeret hiánya csak növeli a jövő bizonytalanságait.”

(A Mozgó Világ 1996. októberi számából idéztünk. Hegedűs B. András a Petőfi Kör egyik titkára volt 1956-ban.)

Országúti tragédiák

Néhány soros újsághír... Ami mögötte van: árvák, megrendült özvegyek, vígasztalan szülők.

Az ember döbenten áll e hírek hallatán. Olyan jó volna valami megnyugtatót mondani, enyhíteni a hozzátartozók fájdalmát... Azonban aki már látott gyermeke ravatala fölött zokogó anyát, az tudja, hogy ez lehetetlen.

Mert mi volna az élet rendje? Az, hogy a felnőtt gyermek gondoskodjék idős szülei temetéséről. De a gonosz, kiszámíthatatlan vég erre fittyet hányva, családok rendjét, boldog biztonságát borítja fel, megpecsételve az életben maradtok sorsát.

Ezért olyan szívbemarkoló a fiatal apát, anyát, gyászoló árvákat, özvegyeket látnunk. Megkülönböztetett figyelmet, szeretetet érdemelnek.

Mindenszentek és Halottak Napja előtt gondoljunk azokra is, akiket elragadt, készületlenül ért a hirtelen halál.

Gyűjtsünk értük is egy szál gyertyát!

Tné

A lakossági adományokról

A jászfényzarui egyházközség tájékoztatja a lakosságot, hogy az eddigi önkéntes adományok jóvoltából elkezdődnek a templom korszerű fűtésének kivitelezési munkálatai. A befejezés időpontja várhatóan december eleje. A régi kazán lebontása után lehetőség lesz a valamikori kápolna kialakítására is. Az anyagi lehetőségek függvényében szeretnék kicserélni a templomtorony megrongálódott részleteit, megszüntetve ezzel a beázást.

Mindenszentek és halottak napja ünnepi miserendje

NOVEMBER 1., PÉNTEK: Mindenszentek ünnepe. Templomunk búcsú ünnepe. 8 ó.: Szentmise a templomban. 10 ó.: Ünnepi búcsú szentmise a templomban.

Felsőtemetőben 12 ó.: Szentmise a kápolnában. Utána: Litánia – síremlékszentelés.

Alsótemetőben: fél 3 ó.: Litánia – síremlékszentelés.

Este 6 ó.: szentmise minden megholtért.

NOVEMBER 2., SZOMBAT: Halottak napja. Szentmisék: reggel 7 ó.: Egyházközségünk minden elhunytjáért, fél 8 ó.: hősi halottakért Nm., 8 ó.: Pápa szándékára km.

Egyházi hírek

Ünnepek novemberben

MINDENSZENTEK

Mai formájában is több mint ezeréves ünnep ez, eredetében és jelentésében pedig visszamegy az első keresztény századokra.

Minden nép mindenkor tiszteletben tartotta nagyjait és előjeit. A hajdani rómaiaknál az ünneplés és tisztelet legnagyobb foka volt, hogy őseiknek és hőseiknek isteni és félisteni címeket adományoztak, akiknek aztán szobrot emeltek, esetleg szentélyt állítottak fel. Marcus Agrippa az összes istenek tiszteletére templomot építtetett Kr. e. 27-ben, s a felépült szentélyt Pantheonnak nevezték el. Itt mutattak be áldozatot az összes istenek tiszteletére.

A keresztények természetesen csak az egy igaz Istent imádták, s távolartották magukat a bálványimádó szokásoktól. Ezért többen életükkel fizettek. Sok ezren haltak meg hitükért csak Róma városában, az első századokban. A vértanúkat az élők hőseknek tartották, és tisztelték őket. Elsősorban ők voltak méltók a feltámadt Krisztust, az égi Bárányt kísélni a mennyei Jeruzsálemben, hiszen ők vértanú halálukban, véres életáldozatukban lettek Krisztushoz hasonlóvá. Ünnepeük, az összes mártírok ünnepe a húsvéti időszakban volt, a húsvét utáni pénteken. IV. Bonifác pápa 610.

A Bedekovich Lőrinc Népfőiskolai Társaság hírleveléből

November 8., péntek: Matrix Egyesület előadása. Az egyesületet drogfogyasztó gyerekek, fiatalok szülei alapították. Az ő munkájukba, küzdelmeikbe nyerünk betekintést. A videofilm vetítése, az előadás szülőknak, pedagógusoknak szól. A programon való részvétel ingyenes. Időpontja: 17 óra. Helye: Petőfi Művelődési Ház.

November 12., kedd: Árpád házi Szent Erzsébet – a karitás, a szere-tetszolgálat védőszentje – élete. Előadó: Frits Zsuzsanna (nyug. gimn. ig., pszichológus, teológus). Kezdési időpont: 17 óra, helye: r. k. templom.

November 15., péntek: Erzsébet-napi hagyományörző kézműves vásár. Időpontja: de. 10-től este 18 óráig. Helye: Petőfi Művelődési Ház nagyterme. Este 17-kor közgyűlés. Minden kedves tagtársunk jelenlétére számítunk.

November közepe: Az Alsó-Ausztriai Mezőgazdasági Kamara Gazdaszony Szövetsége lehetőséget biztosít egy ausztriai iskola meglátogatására. De. iskolai tapasztalatcsere, du. városnézés Bécsben (Schönbrunn - Gloriette, Hofburg, Kapucinusok kriptája). Útiköltség: 2500 Ft/fő, belépődíjak: 300 schilling. Jelentkezni lehet Baliné Bazsó Mária gazdaság-vezetőnél.

május 13-án keresztény templomná szentelte fel a Pantheon, a keresztény mártírok tiszteletére, „Sancta Maria ad Martyres” címmel. IV. Gergely pápa (827-844) helyezte át az ünnepet november 1-re, amely lassanként az összes szentek ünnepévé alakult.

HALOTTAK NAPJA

A halál az Egésznek felőlünk látszó oldala. A másik oldalát így hívják: feltámadás. *Romano Guardiani*

Mennyei Atyánk: légy irgalmas azokhoz a testvéreinkhez, akik Krisztus békéjében hunytak el; légy irgalmas minden meghalt ember-testvérünkhöz, akiknek hitét csak te ismerted. Vezesd el mindnyájukat a feltámadásra. Ha pedig majd egykor a mi életünk útja is véget ér, végy fel minket országodba, amelynek szépségében az élet teljességét ígеред nekünk. Jézus Krisztus a mi Urunk által téged dicsőítünk és áldunk majd ott, együtt a boldogságos Szűzanyával, Máriával, az apostolokkal, a vértanúkkal és minden szentekkel...

Első svájci misekánónából

Az ember napjai a fűhöz hasonlók, virul, mint a mező virága, de egy kis szellő, és már vége van: a hely is elfeledte, ahol addig állt. Ám az Úr kegyelme mindörökké az igazakkal van.

Zsolt 103,15-17

*

(Az „Egyházi hírek” rovat Csöke György plébános úr közreműködésével készült.)

Kedves, barátságos otthonában kerestem fel *Erdei Gábort*, aki kis városunkat a közelmúltban híressé tette Ki mit tud?-beli szereplésével. Szeptembertől a Lehel Vezér Gimnázium tanulója, és a színjátszásban elért sikerei ellenére, a számítástechnikai tudomány birodalmát akarja meghódítani. 15 évesen, korát meghazudtoló bölcsességgel, tapasztalattal beszél a „nagybetűs” életről, s nincs is más dolgom, mint szaporán jegyzetelni kerek, szabatos mondatait és ámulni szókincsén, talpraesett, fesztelen modorán.

- Hogyan kerültél a „nagy” Televízióba és milyen út vezetett odáig?

- Az országos Ki mit tud?-ra színjátszós tanárnőm, *Kovács Andrásné Rozika néni* hívta fel a figyelmemet és az ő felkészítésével indultam társaimmal - *Dankó Szilviával, Jakus Tímeával, Kiss Istvánnal, Palócz Timivel és Nagy Sándorral* - együtt. Nem sikerre számítottam, csupán tapasztalatokat akartam megszerezni, milyen úton induljak el, megfigyelhessem, a többiek hogyan mondanak, hogyan adnak elő irodalmi alkotásokat. A jászberényi előválogatót a megyei döntő követte, ahová *Jakus Timivel és Dankó Szilviával* hívtak együtt. Ezt a TV előválogató követte Szentendrén, ahol néhány zsűritag és néhány műsorszerkesztő előtt kellett szerepelni. Számomra ez elég kellemetlen volt, hiszen itt már minden és mindenki idegen volt, ráadásul a doppingoló közönség is hiányzott. Ennek ellenére nagyon jó formában voltam, igen jó kritikát kaptam, még a számomra természetes részleteket is

Hogyan lett meg Pista?

Felső-jászsági népmese *Erdei Gábor* módra

kiemelte a zsűri és elismerően szóltak róla. Sajnos a televíziós főpróbára már *Rozika* néniel kettesben mentünk. Pedig őszintén mondom, átadtam volna a helyem *Dankó Szilviának* is, és *Jakus Timinek* is, hiszen én még csak 15 éves vagyok, még előttem számtalan lehetőséggel. És hadd mondjam el, *Szilvia és Tímea* úgy tudnak verset mondani, hogy az valami félelmetes, az ember csak nézi és hallgatja őket ámulatba esve.

Aztán elérkezett a nagy nap és - főpróba után - következett az élő közvetítés. Mikor Antal Imre műsorvezető felkonferált a szép nevű Jászfényszaruból, teljes úr lett a fejemben és úgy éreztem, semmit sem tudok kinyögni, azt sem tudom, hogyan is kezdődik a mesém. Aztán kiálltam a színpadra és még soha olyan jól nem szerepeltem, fölülmúltam önmagam. Éreztem, a közönség velem van, és egy csöpp lámpalázam sem volt. Értékelés után megértettem a zsűri döntését, nem vagyok miatta elkeseredve, hiszen még előttem a teljes élet, ezernyi lehetőséggel.

- Miért ezt a mesét választottad?

- Az előadandó mű kiválasztása mindig hosszú folyamat. *Rozika* néniel közösen döntöttünk emellett a mese mellett, hiszen ennek már a *Fortunán* belül hagyománya van. *Káposztáné Erzsike* adta elő fiúruhában először, de *Lukács Pali, Nagy Pisti* is sikert aratott vele. Úgy éreztük, illik a karakteremhez és dicséretes helyi

gyűjtésű mese.

- Vonzott a televízió stúdiójában a megta-
pasztalt léggör?

- Igen

is, meg nem is, Igen, mert rengeteg okos, tapasztalt ember vett körül és mégis csak a Magyar Televízió, amely sok millió ember mindennapjaiban ott van. Nem, mert akkora összhangnak, rendnek kell lenni az adások előtt és alatt, hogy az ember idegrendszerét, türelmét teszi próbára nap mint nap. Számomra egy óriási káosz, kapkodás, utasítgatások özönének tűntek az élő adás előtti készülétek.

- Változott-e az életed a televíziós szereplésed óta?

- Igen, nagyon sok helyre hívnak szerepelni, minden hétvégem szinte ezzel telik. Hétköznapiakon a tanulásra fordítom az időmet, hiszen számomra a legfontosabb most a gimnázium. Igazi öröm volt éreznem, mennyien szeretnek és drukkolnak továbbjutásomért. Ez volt az igazi siker. Mindig számíthatok problémáimmal a szüleimre, imádom a kis testvérem, ez egy másik siker. S az, hogy a televízióba eljutottam, az már közös siker *Rozika* néniel. *Szakaliné Hesz Katalin*

Október 1-jétől Jászfényszaru hatósági állatorvosa *Dr. Menyhárt Péter*. Városunk képviselő-testületének már bemutatkozott, arra kértük, tegye meg ezt a gesztust lapunk olvasóinak is.

- Doktor úr! A fiatalos külső azt sejteti, pályakezdőhöz van szerencsénk.

- A hatósági állatorvosi beosztás, amire a megyei igazgató főállatorvos kinevezett, valóban új számomra. Az Állatorvostudományi Egyetemet 1994-ben végeztem Budapesten, a gyakorlati évet szintén ott kezdtem meg, s idén nyáron fejeztem be. Közben ugyanis kilenc hónap katonai szolgálatot kellett letöltenem.

- Kinevezése óta néhány hét telt el mindössze. Mégis, milyenek az első benyomásai Jászfényszaruról, milyen kép alakult ki önben rólunk?

- A fényszarui emberek nagyon kedvesek. Viszonylag sok helyen jártam már. Az állattartók hozzáértők, időben szólnak, ami a betegségek kedvező lefolyása, megszűnése érdekében nagyon fontos. Hallgatnak az állatorvosra, személyében a partnert látják, aki hozzásegíti őket a gazdaságosabb állattartáshoz. Szeretek beszélgetni az emberekkel, sokat lehet tanulni tőlük, hiszen óriási tapasztalat birtokában vannak. Érzem a gazdák elkesere-

Bemutatjuk Dr. Menyhárt Péter hatósági állatorvost

dettségét, amiért nem tudnak hosszútávra tervezni. Azonban tetszik tiszteletré méltó igyekezetük, hogy mégis csinálják, ha ráfizetéses akkor is, ha fogcsikorgatva is, de próbálkoznak, mert szeretik az állatokat, mert ebben nőttek fel. Eddig is sejtettem, hogy ilyen a helyzet, de a valóságban most tapasztalom. Úgy érzékelem, zömében sertéssel foglalkoznak, de azok száma is jelentősnek mutatkozik, akik úgy-mond kedvtelésből tartanak állatot. Ez arra enged következtetni, hogy a nyugati országokhoz, hazai nagyvárosokhoz hasonlóan itt is egyre igényesebbek az emberek. Tetszik még Jászfényszarun, hogy a város utcái könnyen, gyorsan bejárhatók rossz idő esetén is.

- Beszéljen egy kicsit magáról!

- Jászberényi születésű vagyok, szüleim, nagyszüleim szintén jászok. A horgászatnak üzenem: Nagyon szeretek horgászni. Hallottam híret a Kálapgyári tónak, egyszer jártam is ott, nagyon kellemes a környezete. Ha lesz alkalmam, szeretnék szenvedélyem-

nek hódolni. A rendszeres sportolásnak is híve vagyok, értesülésem szerint erre is több lehetőség van a városban.

- Munkaköréből adódóan többek között feladata lesz az élelmiszer higiéniai előírások betartásának ellenőrzése a város üzleteiben is. Az állattartók hol kereshetik fel önt ügyes-bajos dolgaikkal?

- Egyelőre a GAMESZ biztosít számomra helyet. A képviselő-testület jóváhagyásának köszönhetően a Fürst Sándor utca 18/b. alatti szolgálati lakást bérelhetem. Várhatóan november első hetében már ott fogadom az állattartókat. Rendelési időm: reggel 7-től 8-ig, illetve délután 12-től 13 óráig lesz, de bármikor megkereshetnek a 06-20-213-814-es vagy a 422-275-ös telefonszámokon.

- Köszönöm a beszélgetést.

Sugár Istvánné

Kiss Szidónia fél évszázada, hogy tanítói oklevelet szerzett, 32 éven át oktatta, nevelte a felnövekvő nemzedékeket, ebből 18 évet Jászfényszarun tanított. Otthonában kerestem fel és ő a következőkben vall életéről, munkájáról.

*

Jászfényszarun születtem 1926-ban. A 4 elemi itthon, a 4 polgárit Jászberényben, a tanítóképzőt Cinkotán kezdtem, majd a háború után Budapesten, a Veres Pálné Gimnáziumban fejeztem be. Amit akkor Budapesten láttam, bizony nem volt öröm nézni. Egyetlen híd állott, a Szabadság híd, a többi összetörve. Mi 2 nyelvű (magyar, orosz) tanulói igazolvánnyal közlekedtünk naponta Budáról Pestre, de csak a forgalom számára beállított katonai motoros csónakon kelhettünk át a Dunán, mert az az egy híd nem bírta el még a diákokat is. Egyetlen örömünk az volt, hogy béke van és befejezhetjük tanulmányainkat. 1946-ban végeztem. Hazakerülve akkor itthon nem tudtam elhelyezkedni. Biharkeresztesre kaptam volna állást, de szüleim kérésére itthon maradtam. Kellott a segítség, ugyanis édesanyám súlyos beteg volt. Sajnos 4 év múlva meghalt, így állás után néztem és szerencsére nem messze, Jászfelsőszentgyörgyön sikerült elhelyezkednem 1950-ben. Ott 14 évig voltam, ebből 6 év tanyán, 8 év a községben telt el. Szívesen gondolok vissza az ott töltött időre is. 1964-ben kerültem haza és 1982-ig, nyugdíjba vonulásomig itthon tanítottam.

Megtisztelő volt számomra, hogy végre szülőfalumba kerülhettem. Itt tanított régebben a nővérem is, aki mellett ráéreztem a gyerekekkel való foglalkozás örömeire. A gondjait persze menetközben tapasztaltam meg. Leginkább első, második osztályt tanítottam. A gyerekek aranyosak voltak, a szívemhez nőttek. Ragaszkodásuk, fiatalságuk, ragyogó szemük mindig felvillanyozott. Persze nemcsak én, hanem ők is feladták nekem néha a leckét. Voltak nehezen kezelhető gyerekek is, akiket nem neveznék rossznak, csak nagyobb mozgásigénnyel bírtak, mint a többiek. Ilyenkor megnyugvás volt számomra, ha szüleikkel elbeszélgetve, közös erővel sikerült fékezni őket. Mindig igyekeztem a szülőkkel és a nevelőkkel is a legjobb kapcsolatot kialakítani. Az volt az elvem, együtt, egymásért, illetve a gyerekekért.

Mondják, a pedagógia félig művészet, félig tudomány, én még hozzátenném, kifogyhatatlan szeretet a gyerekek iránt, amit azért kellő szigorral kell ötvözni. Tanítói pályafutásom alatt igen sokrétű munkát végeztem.

„Egy voltam a sok közül”

A tanító néni kis tanítványaival 1973-ban

oktatást, nevelést tartottam. Az oktatásban a tudást, a nevelésben a helyes magatartást igyekeztem alapozni. Ez utóbbiban kiemelve a szó és a tett egységét. A tettek minősítik az embert. Én azt hiszem, ma is kulcskérdés a nevelés és ugyancsak próbára teszi a nevelők erejét.

Tanulóimra mindig szeretettel gondolok vissza. Örömmel üdvözöljük egymást, ha találkozunk, és ha idejük engedi, szívesen beszélgetek velük. Kívánom, hogy sikeres legyen életük. Be kell vallanom azt is, előfordul, hogy egyiket másikat nem ismerem meg, mert alsós koruktól sok idő telik el a felnőtté válásig és sokat változnak. Ragyogó fiatal apákká, anyákká válnak. Így nyugdíjas korban kicsit távolabbról szemlélem már őket, de azért számontartom valamennyit. Szeretek róluk hallani. Szomorú vagyok, ha baj vagy bánat éri őket.

Befejezésül még annyit, a nevelői hivatás amilyen szép és felelősségteljes munka, olyannyira nehezek a hétköznapijai. A szakma szeretete, a hivatástudat, a ránk bízott kicsinyekért vállalt felelősség háttérbe szorította a gondokat, a nehéz hétköznapiakat. Nem is tudok másra, csak a szépre emlékezni.

*

Szidike élettapasztalatából, a gyerekek iránti mély szeretetéből, oktatási, nevelési hitvallásából úgy hiszem, a most kezdő pályatársak is erőt meríthetnek munkájukhoz. 1993-ban egyik szervezője és előkészítője volt a Fényszaruiai Baráti Egyesülete megalakításának. Az egyesület elnökségének tagja. Ott látjuk minden közösségi megmozduláson, rendezvényen, szívesen vállal konkrét feladatokat. Hétköznapijait a közösség számára teszi tartalmassá, ezért köszönet jár. Tanítványai, tisztelői nevében kívánom, hogy jó egészséggel, sokáig segítse a város szellemiségének további gyarapítását.

Tóth Tibor

Rövid hírek

A Művelődési és Közköztartási Minisztérium 100.000 forinttal támogatja Farkas Lajos naív költő verses könyvének kiadását. ● A belügyminisztérium által kiírt pályázaton 300.000 forintot nyert a jászfényszarui Önkéntes Tűzoltóegyesület. Az összeget tűzoltófelszerelés vásárlására fordítják. ● A Jászvári Cigánymuzsikusok és táncosok Egyesülete október 4-én műsoros estet rendezett a művelődési házban. ● A Cigány Kisebbségi Önkormányzat szeptember 15-én rendezte meg a hagyományos Cigánybált, amelyen közreműködött Berki László és zenekara. ● Városunkban három utca – Budai Nagy Antal u., Attila u. és Károlyi Mihály u. – lakói közösségi munkájának köszönhetően október közepére járda készült a közterületen. Az építványokat az önkormányzat biztosította. ● A hagyományos Erzsébet és Katalin bált november 22-én rendezte meg a Petőfi Művelődési Ház. Zenét a Golf együttes szolgáltat.

Fotó: Rohoska Anikó

A Rosenberg hp. utcában elkészült a szilárd útburkolat, melyet az utca lakói aug. 30-án ünnepélyesen fel is avattak.

Haj regó rajta!

Kutasd a múltat, élj becsülettel a jelenben, építsd a tisztességes jövőt. Cserkészcsapatunk e fenti címmel egyezően mozgalmat indít, amelynek célja: városunk határának, földterületének megismerése, annak múltbéli, jelenlegi és jövőbeni célszerű hasznosítási módjai. Az eddig feltárt települési ismereteket is beépítve és továbbkutatva, ebben már a Fényszaruiai Baráti Egyesületének ifjúsága eddig is komoly tevékenységet fejtett ki. Minden fiatalt szívesen látunk a bejárásokon, akit városunk múltja, jelene és jövője érdekel, különösen azokat, akik elkötelezettek érzik magukat a mezőgazdaság hivatásszerű tevékenységében. A határjárás november hónapban kezdődik hétfőeken, amíg a terepviszonyok megengedik, folytatjuk. Téli időben pedig kiegészítjük, további adatok megszerzésével tökéletesítjük ismereteinket. A bejárások időpontjáról *Dobák Gábor* cserkészcsapatvezető ad tájékoztatást, aki a Fényszaruiai Baráti Egyesületének is tagja.

Jó munkát!

Megkérdeztük...

Tervezi-e az önkormányzat a szennyvízberuházás ügyében lakossági fórum megtartását?

Válaszol *Győriné Dr. Czeglédi Márta* polgármester.

– Igen. A közbeszerzési törvény előírásai alapján a szennyvízberuházás kivitelezője december hónap közepére kiválasztásra kerül. A kiviteli szerződés megkötését követően, konkrét adatok birtokában lakossági fórumot tartunk a beruházással kapcsolatban, addig a helyi lapban tájékoztatjuk a lakosságot.

Új pedagógusok az iskolában

Halmainé Hegedűs Mária

1968-ban születtem Jászárokszálláson. Gyermekkoromat ott töltöttem, ott jártam általános iskolába, majd gimnáziumba. A gimnázium befejezése után jelentkeztem a Jászberényi Tanítóképző Főiskolára, ahová felvételt nyertem, és ének szakon fejeztem be 1989-ben. A főiskola elvégzése után Jászdózsán tanítottam. Családommal az elmúlt télen beköltöztünk Jászberénybe, ezért nekem új munkahelyet kellett keresnem. Így kerültem ebbe az iskolába. Felsősöknek ének-zénet tanítok.

Eddigi tapasztalataim nagyon kedvezőek. A kollégáim nagyon kedvesek, segítőkészek, ezért hamar megszoktam az új környezetet, és máris otthon érzem magam ebben a városban.

Balogh Zsuzsanna

Jászberényben születtem. A gyermekkoromat Jászfényszarun töltöttem. Itt végeztem el a 8 osztályt. A most tanító tanárok többsége tanított. A volt matematika tanárom is aktív tagja az iskolának, ő szeretett meg velem ezt a tantárgyat.

Az általános iskola után sikerült bejutnom a Bajza József Gimnáziumba, matematika és kémia fakultációra jártam. A 4. osztály végén sikeresen felvételiztem az EKTK matematika-kémia szakára, a 3. évfolyam pedagógiai gyakorlatát itthon végeztem. Tudomásomra jutott, hogy ebben az iskolában kaphatnék állást, hiszen nem minden végzős hallgató tud a szakmájában elhelyezkedni. Ezért szeretnék helytállni, és minél több tudást átadni a tanulóimnak.

Vincze Gábor

Szolnokon születtem, Jászládányban nevelkedtem és az általános iskolát is itt végeztem el. Szolnokon a Varga Katalin Gimnáziumban érettségiztem, majd a Vízügyi Szakközépiskolába jártam, végül a Testnevelési Egyetem labdarúgó edzői szakát 1989-ben végeztem el. Jelenleg a Jászberényi Tanítóképző Főiskolán tanulok második éve. Mielőtt Jászfényszarura kerültem, a Hatvani Kodály Zoltán Általános Iskola és Gimnázium 7-8. osztályaiban tanítottam testnevelést és délutánként focisulit.

Nagyon jól érzem magam, azt hiszem, jó kapcsolat alakult ki vezetőimmel és kollégáimmal. Megszerettem az iskola diákjait, úgy érzem, elfogadtak, bár még ezután jön a „neheze”.

Papp Péterné

Jászberényben élek, Kaposváron végeztem a Tanítóképző Főiskolát. Nagy várakozással kezdtem el a '96-'97-es tanévet, mert számomra újszerű feladattal kerültem szembe. Három gyermek édesanyjaként, mint szülő is átélem az iskolakezdéssel járó nehézségeket és a várakozással teli első hónapokat.

Minden igyekezetemmel azon vagyok, hogy a szülőkkel együtt segítsen át a tanítványaimat az iskolakezdésen.

Ennyi idő után elmondhatom, ami minden pedagógus álma, jól érzem magam a tantestületben és a tanítványaim körében egyaránt. Úgy érzem, hogy a szülőkkel is sikerült jó kapcsolatot kialakítanom. Remélem, hogy ők is elfogadtak engem és bármikor bizalommal fordulnak hozzám.

Miért szükséges a szennyvíz tisztítása?

A fejlett ipari társadalmaknak egyre fokozódó gondja a szemét elhelyezése, ártalmatlanítása, feldolgozása.

Apáink, nagyapáink korában a szemét túlnyomó többsége a természetben elbomló szerves eredetű hulladék volt. Korunkban viszont egyre szaporodnak az el nem bomló, környezetünket tartósan szennyező vagy éppen mérgező anyagok. Gondoljunk például a fóliára, a műanyag flakonokra, a vegyszeres göngyölegre, a gépekből elcsepegő olajra, fagyálló folyadéokra, az autósosásra, vagy egyes ipari üzemek tisztítatlan szennyvízeire, amelyek élővízbe jutva nem egyszer tömeges halpusztulást okoznak. Műtrágyáink is tartalmaznak egészségre ártalmas anyagokat, pl. nitrátok.

Szennyvízeink tisztítatlanul hagyása

kettős veszéllyel jár. Egyrészt megfertőzik a talajt, a természetes vizeket, felborítják ezek biológiai egyensúlyát, kémiai változásokat is okoznak. A változások számunkra közismert végeredményei: a talaj termőképeségének csökkenése, erdőpusztulások, tömeges halpusztulás stb. Másrészt az ivó- vagy öntözővízbe jutva mérgező hatást fejtenek ki az emberi szervezetre is. Az ismertebb szennyeződések közé tartoznak a nitrátok, amelyek elsősorban a kisgyermekek egészségét veszélyeztetik, valamint az egyes ipari szennyvizekben, növényvédő szerekben előforduló nehézfémek.

Évekkel ezelőtt találkozhattunk a napilapokban rejtélyes megbetegedésekről, tömeges hajhullásról szóló híradásokkal egy somogyi településről. A meg-

betegedések okát a szennyezett ivóvízben találták meg.

Városunkban néhány évvel ezelőtt a környezetvédelmi egyesület kezdeményezésére a KÖJAL megvizsgálta 10 fúrott kutat, ezekből kettőnek a vize kifogásolható volt. A sertéslelep 200 m-es fúrott kútjában is találtak ammóniát. Vizeink fertőződése tehát igazolt folyamat, amit csak szennyvíztisztítással tudunk megállítani. A folyamat lassú, de az egyre növekvő terhelést a természet nem képes semlegesíteni, így a szennyeződés fokozódik.

A szükséges berendezések, a csatornahálózat megépítése, üzemeltetése drága, a lakosságtól is áldozatokat kíván, de ezeket a magunk és utódaink egészsége érdekében meg kell hoznunk. *Kauzli Kálmán*

Millecentenáriumi ünnepség Jászf

Előző lapunkban folytatását ígértük a városi millecentenáriumi ünnepség sorozat eseményeiről készült tudósításunknak. Az augusztus 19-én és a következő napon, legnagyobb állami ünnepünkön, augusztus 20-án történekről olvashatnak az alábbiakban az események sorrendjében. Megjegyezzük, hogy az augusztus 20-án délelőtt lezajlott Jászsági Cigányok Kulturális és Sportnapjáról már szeptemberi újságunkban közöltük Radics István elnök beszámolóját.

*

Augusztus 19-e még sok érdekességet tartogatott. Miután Jászfényszaru történelmi főterén, a Szentcsalád téren befejeződött a honfoglaló magyarok emlékére rendezett tiszteletadás, a banderistákkal és *Bali Imre* lovasfogatóval az élen zenés felvonulás kezdődött a Sportpályára. Itt további emlékezetes látnivalóban volt részük mindazoknak, akik jelen lehettek a programokon.

A Sportpályán *Dr. H. Bathó Edit*, a Jász Múzeum igazgatója köszöntötte az ünneplő közönséget. Az *Iglice Néptáncsoport* táncos műsora után bábelőadást láthattak a kicsik, a felnőttek a kispályás focimérkőzés csapatainak szurkolhattak. Látványos lovasbemutató következett *Mezei Pál* vállalkozó szervezésében és lovaival. Az akadályugratást *Molnár Róbert* konferálta. A *Szűcs Mihály Lovasbandérium* tagjai jászberényi vendég lovasokkal együtt afféle huszáros ügyességi bemutatót tartottak. A hangsúly nem annyira a virtuskodáson, inkább a régi hagyományok -

kardvágás, lovasroham, kardvívás lóháton - megjelenítésén, illusztrálásán volt. Izgalmas munkakutya-bemutatót tartott a *Hungária Agility Klub*. Az egyes „számokat” beajánlotta ill. ismertette *László István*. A bemutatót *Dr. Harangozó Imre*, a FÉBE elnökségi tagja szervezte. A meghirdetett kutyaszépségszerepre 25-en neveztek. A „Legszebb kutya” gazdija *Harmath Éva* lett, ő vihette haza a fődíjat, egy magyar vizsla kölyköt.

A *Golf* és a *Fitt* együttesek megtartották ígéretüket: „Éjfélkor (is) találkozunk...” - így hangzott többórás műsoruk címe -, kellemes, hangulatos zenével szórakoztatták a hallgatóságot és a táncolni vágyókat a tábortűz fényében. Este 10 órakor néhány perces tűzijáték színpompás látványa keltett csodálatot az ünneplő jászfényszaruikban.

*

Száznál is több esztendeje, 1880. október 3-án szentelték fel azt a Kálvária kápolnát, amely a Felső temetőben található. A homlokzatán olvasható feliratról azt is tudjuk, a kápolnát *Szűcs Mihály* és felesége *Berze Terézia* építtette. Azt azonban, hogy *Szűcs Mihály*, Jászfényszaru egykori főbírája könyvet is írt, leginkább a szájhagyomány hordozta mind ezideig. Hittük is, nem is, hallottunk róla, valahol, valakinél, láttuk, aztán elfelejtettük. Bizony, tengersok próbát kellett kiállni azoknak, akik feltarisnyáltak, hogy a nevezetes könyvecske reprint kiadását véghez vigyék. Fellelni az épségben maradt példányt, gyűjtögetni korabeli sajtócikkeket, kutatni évszázados anyakönyvekben. Cseppnyi

métely a hamubansü nincs tudományos érték szóltak. „Igaz, igaz. N akkor is érték, mert a jászfényszaru...” - ez szállt, repült, mint a kitalálni: milyen papír öltöztessék, mennyi elődjénél. „Amen dixi pödörne egyet a bajus: keveset mond. Ennyit kellett a nevezetes előzményeiről, pontos. Már ami a felelős kiadilleti.

Lapunkban többs Fényszaruik Baráti E alkalmából megjelent A könyvpremier ann augusztus 20-án meg i *Litkei Antal* c. prépost Felsőtemetői Kápolná Mihály és családja e *Mária* köszöntötte a ezután *Tóth Tibor* mélt A kegyelet percei önkormányzata, a Fén és a Lovasbandérium hozzátartozók virágai Szűcs család márvány felújított márványtábl

Következő helyszín a ahová augusztus 2 Jászfényszaru lakói, e számunkra, hogy ünne a Jászság három neve: *Zoltán* államtitkár, ors *Bathó Edit* múzeumig *Aranka* helytörténet jelenlétével.

Dr. Kis Zoltán ünne tett az államalapítás k a magyarság megmara útját választotta a k Pogány alattvalói köré királyi gesztus, de m fennmaradása érdekéb

nyszarun

ogácsára: „A könyvnek bele fogtok bujni.” Ilyet tudományos, de nekünk is, mert nyomtatott, mert a kontra. Az idő pedig idolat. Igyekezni kellett yomják, milyen köntösbe legyen több szerény mondaná a főbíró úr és Igaz is. Aki sokat beszél, nban feltétlenül szólnom nyvecske kiadásának an a jéghegy csúcsáról. zteletre méltó munkáját

hírül adtuk, hogy a ülete a millicentenárium zücs Mihály életleírását. endje és módja szerint tént. Délután egy óraker szentmisét mutatott be a majd megáldotta Szücs ktábláját. Nagyné Kiss tartáson jelenteket, a főbíró úr munkásságát. övetkeztek, a város ruiak Baráti Egyesülete coszorúit, valamint a yezték el a cserkészek a készült és ez alkalomra ál.

velődési Ház nagyterme, t ünnepelni gyűlteket rói. Kellemes érzés volt gűnket és így városunkat s személyisége – Dr. Kis gyűlési képviselő, Dr. H. ató és Sugárné Konksek itató – is megtisztelte

szövegében emlékezte- lményeire. István király nak egyetlen lehetséges ztenység felvételével. nem volt népszerű ez a ellett tennie a nemzet Ma is nehéz belátni, hogy

változtatni kell. A helyi közösségek erejében bízhatunk, ha jó ügyet szolgálnak. Ha az emberekben nagyobb az összetartozás érzése, akkor könnyebb úrrá lenni a nehézségeken, kevesebb veszteséggel valósíthatjuk meg céljainkat.

Ezek után került sor Szücs Mihály életleírása hasonmás kiadásának bemutatására. Dr. H. Bathó Edít ajánlásából idézünk:

„– Nagyon szép gondolat volt Jászfényszaru városától és a Baráti Egyesülettől, hogy felkarolta ezt a szép munkát és mindenki számára hozzáférhetővé tette, hiszen eddig nagyon kevesen ismerhették. Miért is értékes, miért is nagy jelentőségű ez a könyv, amit köszönhetünk? Szücs Mihály a 19. századi Jászfényszarut mutatja be előttünk. Könyvének nagyobb részét az teszi ki, hogyan hatottak rá az utazások, hiszen nagyon kevés embernek adatott meg, hogy elhagyhassák az országot. A 19. században különösen nagy divatja volt a visszaemlékezések megjelentetésének. Nemcsak híres emberek, művészek körében, de mesteremberek vagy egyszerűbb emberek körében is. Szücs Mihály a kötetben sokszor hangoztatja: Nem volt igazán művelt ember, iskolázott ember, de valójában nagyon szépen írt, nagyon szépen kifejezte magát. A főbíró úr könyve rendkívül olvasmányos, megismerjük belőle a száz évvel ezelőtti Jászfényszaru hétköznapijait, ünnepnapjait. A kötet sok új résszel gazdagodott, személynévmutató, szómagyarázat, családfatáblázat – mind az értékét növeli. Köszönet illeti mindazokat, akik

a könyv megjelenését erkölcsileg és anyagilag támogatták. Nagy tisztelettel ajánlom az önök figyelmébe.”

Mint arról szeptemberi lapunkban tájékoztattuk olvasóinkat, az augusztus 20-i ünnepségen kitüntetések átadására is sor került. Győriné Dr. Czeglédi Márta polgármester asszony köszöntötte ez alkalomból Lantos Pétert és feleségét, akik a „Jászfényszaruért”, valamint Szabó Lászlónét és Maróti Istvánt, akik a „Köz Szolgálatáért” kitüntetésekkel vehették át.

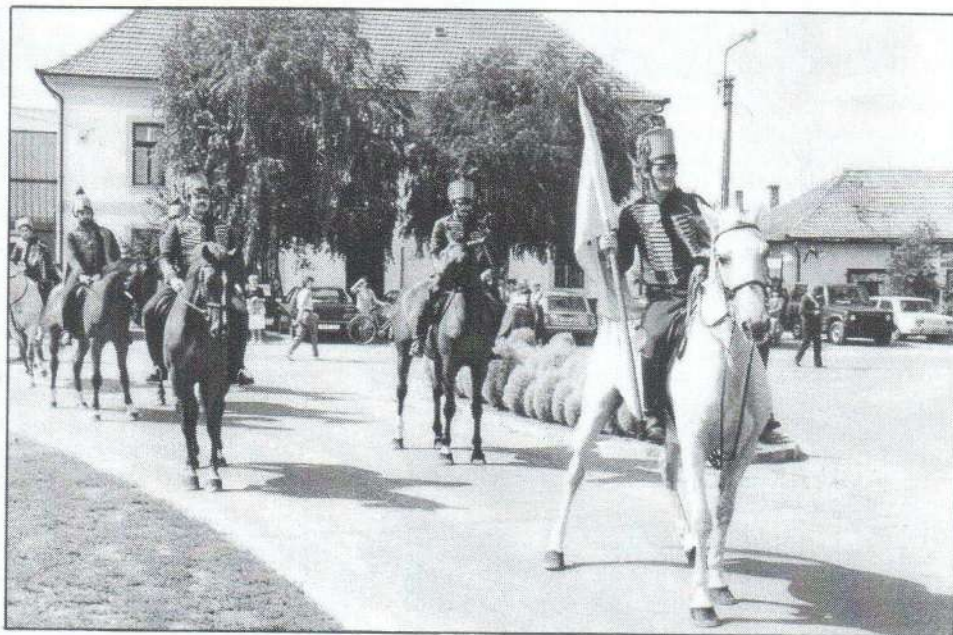
„Eleink tisztelték a tüzet, a Napot, a Holdat, a természetet, a gyereket, az embert. E tiszteletnek állít emléket a Napsugár Gyermekszínpad és vezetőjük Kovács Andrásné.” – e szavakkal konferálta be Bordásné Kovács Katalin a színjátszós gyerekek gondolatébresztő, látványos műsorát, amellyel izelítőt kaptunk a magyarság ősi szokásaiból csakúgy, mint a klasszikus „fortunás” hagyományokból.

A városi millicentenáriumi ünnepség üde színfoltja volt Dr. Kocsisné Horti Monika, aki többek között Szent Istvánról szóló régi szép éneket adott elő, úgyszintén emlékezetes volt Kiss István és Erdei Gábor versmondása.

*

Szöveg: Sugár Istvánné

Fotók: Tamus Angéla és Tóth Tibor.

Miről vallanak Szentkozma-damján falu lakói?

„– A régész igazán eredménnyel ott tud dolgozni, ahol már egy település egyszer s mindenkorra elpusztult, területén szántóföld van, így az újkori beépítések a legkevésbé zavarják a munkát.” – vélekedik a muzeológus. Azonban azt is hozzá kell tenniük: és ott ahol a terület tulajdonosa beleegyezését adja, hogy földjén régészeti ásatásokat folytassanak. Ez történt Jászfényszaru, közelebről - és közismert nevén - a Kaji-parton. A tulajdonos, Pál Béla hozzájárult, hogy földjén megkezdődjön az a régészeti feltáró munka, amelyet Dr. Selmeczi László, a Debreceni Déri Múzeum igazgatója irányításával diákok, egyetemisták végeztek augusztus 2-től 14-ig. Az ásatás helyszínén látottakról-hallottakról készítettük az alábbi beszámolót.

Dr. Selmeczi László a jászok régészeti emlékeinek kutatásával 1980 nyarán kezdett foglalkozni. Akkor még abból a szemszögből, hogy esetleg talál valamilyen leletanyagot, amelyet a kunokhoz lehet hasonlítani. Már az első évben sikerült egy sajátos, rendkívül izgalmas, az általa korábban nem ismert kultúrát találni a középkori jászokban, így a témától azóta sem vált meg. Négyzállásról Jászágyóra került. „– E feltárások alatt elég sok mindent megtudtam a jászok kultúrájáról, a célom most már nem az volt, hogy egy újabb temetőt tárjak fel, hanem ismert helytörténeti kérdésre keressek választ.”

– Igazgató úr! Hogyan szól a kérdés, amelyre a válasz Jászfényszaru határában keresendő?

– A középkor igen gazdag és egyben leghíresebb jász családja – családi nevüket nem tudjuk – legismertebb tagját négyzállási Kompoltnak hívták. Az előnevet azért kapta, mert Négyzálláson volt jász kapitány. Ő és testvére László részt vettek Zsigmond király Bosznia elleni hadjáratában, ahol vitézségükkel kitüntették magukat. Ezért apjuk kérte a királyt, hogy emelje az országos nemesek sorába. Ez meg is történt 1407-ben. Egy másik oklevélben azzal fordul Zsigmondhoz, hogy van nekik egy Szentkozma-damján nevezetű családi birtokuk, ahová szeretne boszniai hadifoglyokat, ún. családokat telepíteni, mert ezen a birtokon csak házakat és nemesi udvarokat bírnak. Gyárfás István A jász-kunok története című nagy munkájában tette közzé ezeket az adatokat. Hozzáfűzte még: a Szentkozma-damján nevű hely elenyészett, senki sem tudja hol van. A megoldás 1985-ig váratott magára. Ekkor jelent meg az Egri Egyházmegyei Plébánia története, amiben azt olvastam, hogy a 18. században Jászfényszaru határában állott egy romos kápolna, amelyet egy remete őrzött. Ez akkoriban szokás volt. Nos, ez a remete engedélyt kért a püspöktől, hogy zarándokútra mehessen összekölni némi pénzt a templom helyreállítására. Nem tudjuk mi lett a zarándoklatból, pénz valószínűleg nem, mert a

következő adat 1802-ből való: Jászfényszaru előljárói engedélyt kérnek a püspöktől, hogy a romos templomot lebontassák, a kövekre nagy szükségük lenne, az új község háza falaiba akarják azokat beépíteni. Az engedélyt megkapták, s így 1802 és 1827 között ezt a kápolnát lebontották.

A névtani kutatásokból tudjuk, hogy a települések nevüket sok esetben templomuk védőszentjéről kapták. Mivel a Jászságban nincs más Kozmadamján-típusú, ezért teljesen egyértelmű, hogy csak ez lehetett Szentkozma-damján szállás, ami 1407-ben már itt volt.

– Milyen tárgyi bizonyítékokat találtak erre vonatkozóan?

– Megtaláltuk, amire számítottunk: egy Árpád-kori falusi templom maradványait. A 11. század végén vagy a 12. század elején épülhetett. Viszonylag nagy méretű kb. 7

méter széles és 10-12 méter hosszú volt. Szép, faragott kövekből épült, kőfaragványokkal, freskókkal díszítették. Minderre a megtalált töredékekből következtethetünk. Itt a helyszínen azt is meg tudjuk állapítani, hogy a tatárjárás idején elpusztult, sokaig romosan állott, nem használták templomként. Az itt látható lapos, széles téglák feltehetően a helyreállítás idején kerültek ide.

A templom körül találtunk sírokat, amelyek az első generációhoz tartoztak, az egykor itt élő magyar lakosság sírjai ezek. A templomon belül pedig a jászok sírjait tártuk fel. A temetkezési rítus alapján lehet azt eldönteni melyik sírba kiket hantoltak el.

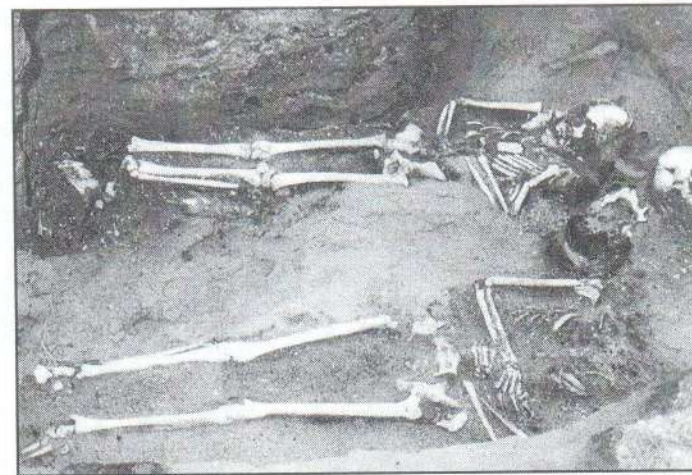
– Mi történik a leletanyaggal?

– A feltárt anyagot elszállítjuk. A csontokat antropológusok vizsgálják majd. Fontos a vércsoport meghatározása a rokonsági fokozat megállapítása miatt. Egyértelműnek tűnik ugyanis, hogy a templom falain belül a

Kompolt familia tagjait temették el, hiszen ez egy nemzeti monostornak számított. Restaurálás után következik a megtalált anyag feldolgozása, és pontos képet kell adnom, milyen lehetett ez a templom. Van-e olyan ami épen maradt, van-e hasonló, amiben olyan kövek vannak amilyeneket töredékeiben itt találtunk. Meg kell határozni mikor temethették ide az elhunytakat, mennyire klasszikusan „jász” ez a leletanyag, mennyire nem. Rengeteg kérdés adódik tehát, amire válaszolni kell. Maga a feltárás adatgyűjtés. Történeti adatokat gyűjtünk, hogy jobban megismerjük, vagy újra megtanuljuk, amit már egyszer elfelejtettünk.

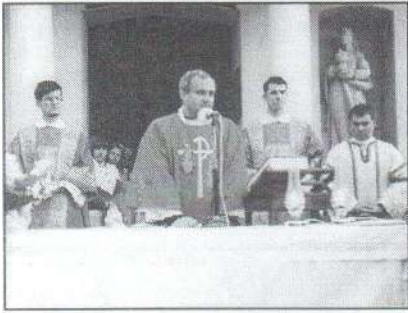
A gödröket azóta betemették. A feltárás folytatódik, talán a következő nyáron. Érdekes, izgalmas munka ez. Bár egy kérdést nem tettem fel: – miért szabad évszázados sírok csendjét megzavarni? Erre válaszolt Dr. Selmeczi László az interjú utolsó mondatában.

Sugár Istvánné

Fényképezte az olvasó

Szabó Mátyás a búcsúi szentmise egy pillanatát öröktette meg. Az eseményről készült leírását lapunk 11. oldalán olvashatják.

Albérletet keres vagy kínál?

Tapasztaltuk, hogy városunkan többen keresnek albérletet, mások kiadnának lakást, lakrészt. E két óhaj telkesülése ezidáig nehézkesen valósult meg. Célszerű megoldásnak tartanánk a Városi Könyvtárban nyilvántartást vezetni az albérlet keresők és kínálók bejelentése alapján.

Várjuk tehát az ügyben érdekelteket a könyvtár nyitvatartási óráiban keddtől péntekig 9–12 ill. 13–18 óráig. Cím: Jászfényszaru, Fürst S. u. 1.

A személyi kultuszról

„Az én szememben a személyi kultusz jogosulatlan valami. Bár a természet nagyon különbözően osztja szét ajándékait gyermekei között. De a kiválasztottak közülük – csendes és észrevétlen életet élnek. Nekem tehát igazságtalannak, sőt ízléstelennek tűnik, ha ezt a néhányat a kevés közül mértéktelenül megcsodálják, és nekik emberfölötti szellemi és jellemerőt tulajdonítanak.”

A. Einstein

„Eltörött a hegedűm...”

Egy hangulatos jelenet a Miskolci Premier Színház előadásából.
Fotó: Tamus Angéla

A miskolci Premier Színház augusztus 23-án 19 órai kezdettel Dankó Pista életéről szóló előadásának lehetek tanúi, akik ellátogattak a Művelődési Házba. Az előadást a Cigány Kisebbségi Önkormányzat szervezte.

Bizonyára mindenkinek ismerősnek tűnik a Dankó név, hiszen világhírű cigányprimás volt. Az előadás hűen követte a kor ruházati, kulturális szokásait. Újra felcsendültek az oly közkedvelt régi dallamok, gyönyörű énekesi előadásmódban. A közel 2 órás

előadás alatt szinte színésszé válhattunk mi nézők, hiszen önkéntelenül dudorásztunk egy-egy ismerős dallamot, lábunkkal követtük a ritmust.

A színészek vacsoráját Balogh Béla biztosította vendéglőjében, a „Csali”-ban.

Remélhetőleg, ha legközelebb kerül sor ilyen előadásra, többen ellátogatnak!

A színház egy más világot hozott el nekünk, s néha izgalmas belecsöppenni a „másba”.

T. K. H.

Ez is augusztusban történt

A Cigány Kisebbségi Önkormányzat szervezésében rendezték meg augusztus 25-én a Sportpályán a Színész Válogatott – Jászfényszaru Öregfiúk focimérkőzését. Eredmény 3:2 (oda). Ennek ellenére summázatunk: – Szép volt, fiúk!

Fotó: Tamus Angéla

A baba megszületésekor, ha minden rendben van, akkor felsír. Ennek mindenki örül, hiszen az első sírással légi át az addig folyadékka kitöltött tüdőt. Így válik alkalmassá a méhen kívüli életre. Sok szülő talán nem is bánna, ha többet nem sírna a csecsemője, különösen egy átsírt éjszaka után. Próbáljon ki bár minden rafinált sírás-megelőző módszert, olyan nincs, hogy egy csecsemő ne sírjon.

A szülők számára az első hónapok gyakori problémája a csecsemő látszólag ok nélküli sírása. A baba sír, a szülők fáradtak, mindent megpróbáltak (megetetik, megintatják, tisztába teszik), de a sírás csak nem marad el. Az anya ilyenkor úgy érzi, tehetetlen, nem tud segíteni gyermekén, sőt sokan önmagukat hibáztatva, büntudattal küszködnek.

Ahhoz, hogy segíteni tudjunk, ismerünk kell a sírás lehetséges okait. Az biztos, hogy a sokféle sírásnak egy közös vonása van: a csecsemő azért sír, mert valami kellemetlen neki. Ha erős fájdalmat érez, akkor éles, sikító hangot hallat. Nem csillapítható tartós sírás esetén forduljunk orvoshoz, mert a sírást betegség is okozhatja (fülgulladás, kizáródott sérv, agyhártyagyulladás). A legtöbb esetben

Az egészség érték!

SÍRÓS?

- a szülői szeretet első próbaköve -

azonban egyszerű oka van a sírásnak: éhség, hideg, meleg, éles zaj, nedves pelenka, meggyűrődött kising, de a fáradtság vagy az unalom is kiválthatja. Igen gyakori, hogy kis idővel a szopás után kezd el sírni, ami csak ritkán a tejhiány, az éhségjele, inkább a megrekedt levegő miatt csikar ilyenkor a csecsemő hasa. Lábát felhúzza, kivörösödve bömböl, talán még a sikeres büfiztetés után is. Érdeemes szoptatás közben is rövid büfiző szüneteket iktatni, és 1 hónapos kortól eredményesen használható a GRIPE WATER nevű görcsoldó, amely természetes hatóanyagú oldat (kapor-mag-kivonat). A patikában vény nélkül is beszerezhető.

Előfordul, hogy csak szopási igényüket szeretnék kielégíteni, és sírásukkal ezt fejezik ki. Ha a gyakori szopás hatására a csecsemő kiegyensúlyozottabb, akkor érdemes ezt a taktikát választani.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az anya nagyon korán képes megkülön-

böztetni a különféle sírásokat. Az idők során az anya és gyermeke úgymond „megtanulják egymást”, szavak nélkül kommunikálnak. A kisbabát a gyakori dajkálással nem lehet elrontani, sőt 3-4 hónapos koráig lehetőleg minden sírási epizódot jó, ha dajkálás követ. Az 5 hónapos csecsemő életében már beszélhetünk szándékos magatartásról. Kezdi megérteni, hogy sírásával odahívhatja szüleit, még akkor is, ha igazából más baja nincs, „csak” az édesanyját szeretné látni. Ebben a korban már több időt tölt ébren és fokozódó kíváncsisággal fordul a világ felé. Lehet, hogy nem elegendő neki az, amit fekvő lát, észlel. A szándékos sírás tehát nem a csecsemő szeszélye, hanem a természetes kíváncsiságból is fakadhat.

Fontos, hogy a szülők keressék meg a sírás okát és igyekezzenek megszüntetni. Az a gyerek, akinek nem értik meg a sírását, kicsúszhat a kezünkől, hiszen sérül az a bizalom alapuló szeretetkapcsolat, ami a szülőt és gyermekét összeköti. Végül biztatásként: ha megpróbáljuk megérteni a csecsemőt és átsegíteni a gondokon, akkor jó szülők vagyunk.

Dr. Kocsis András

Cserhádi Antal:

Életem nagy utazásáról

14. rész

Pénteken, 23-án amerikai tartózkodásom utolsó napján 8 órakor keltem fel, összecsomagoltam bőröndjeimet és kézitáskámat, majd a fürdőző gyerekekkel foglalatostkodtam. Igen későn, 11 órakor reggeliztünk. Főtt marhanyelv volt zöld paprikával, tejeskávés és gyümölcs. Utána az alagsorban pingpongoztunk. Ezután Marikát kértem készítsen fényképeket az úszómedencéről, a társalgóról és a háztoldalék bővítéséről is, amit édesanyjának is megmutathatok. Három órára elkészült Marika az ebéddel, maradék húsleves volt, rántott borjúhús krumplipürével, uborkával, bor és az elmaradhatatlan dinnye. Negyed 5-kor elindultunk a New York-i Kennedy repülőtérre. Útközben Laci egy rögzíthető fogót vásárolt Pesten élő testvérbátyjának, majd folytattuk utunkat. Azt hinné az ember, hogy csak odahaza Pesten van közlekedési dugó, ugyanis péntek délután lévén sokan vikkenedezni mentek. Közben áthaladtunk a világ leghosszabb függőhídján, amely több mint 1,5 kilométer hosszú, emeletes híd. A hatalmas gyárak sokasága, óriási füstölő kéményeivel igen csak szennyezték a város levegőjét. Hat óra után pár perccel értünk ki a repülőtérre, ahol a Hunnia utazási iroda magyar tisztviselője azonnal átadta a repülőjegyet. Innen Marikáék elkísértek a 29-es kijárat csarnokig. Itt elköszöntem férjétől és két gyermekétől, még egyszer

megköszönve a szíves vendéglátást.

Rövid idő múlva beszálltunk egy traktor által húzott csarnokba, melyet a traktor közvetlenül a gép mellé vontatott. A gép TIA társaság DC-10 típusú volt, valamivel kisebb mint a BOING-747. Marika jóvoltából nem ablak mellé kerültem, hanem az egyik folyosó szélére, a 17. sor D ülésére. Ennek igen megörültem, mert egyszerűbb és könnyebb volt a mozgási lehetőségem. Nyolc óra harminc perc helyett egy óra késéssel startoltunk. Még egyszer vissza- illetve lenéztem a csodálatos esti fényárban úszó New Yorkra. Kevés idő múlva a légi-kisasszonyok a vacsora felszolgálásával foglalatostkodtak. Tálcan sült marhahússzeletet salátával, mártással, tejes kávé, colát, sajtot, vaját és süteményt hoztak. Szeszest italt, mint mindenütt, itt is valutáért árultak, ami igen költséges volt. Maradék pár dolláromat el is költöttem. Vacsora után színes adásban televízióközvetítés volt, mivel nem értettem, különösebben nem érdekelt. Inkább egy New Yorkban élő hazánk fiával beszélgettem. Tévénézés közben sokan elálmosodtak. Egyszer csak szól az utitársam, nézzek ki az ablakon a keleti ég felé. A látóhatár szélén a Nap kelt fel, a rózsaszíntől a sárgáig, csodálatos színekben pompázott. Mesés, emlékezetes látvány volt.

(Folytatjuk)

Szeptemberi anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK:

André Fanni (Marton Éva), Gajdics László (Csontos Irén), Harangozó Áron (Benke Katalin), Horváth Fanni (Annus Amanda), Jávorcsik Réka (Basa Ilona), Kocsis Domonkos (Horti Monika), Kókai Dániel Géza (Barna Melinda), Langa Zsolt (Langó Gabriella), Pál Petra (Dányi Anita), Pásztor Zsófia (Ézsias Ildikó).

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Radics Mihály és Radics Renáta, Szűcs Zoltán és Barna Mária, Zsolyomi Gábor és Radics Bernadett.

ELHUNYTAK:

Bakó László (27), özv. Berze Sándorné Csontos Erzsébet (86), Cserhádi Imre (77), özv. Cserhádi Joakimné Kollár Margit (82), Farkas Antal (94), Folyó Ferenc (51), Főzer József (71), Kulics János (44), Ladányi János (84), Langó Tibor (24), Mészáros Henrietta (22), özv. Réz Jánosné Koczka Klára (86), özv. Rimóczi Imréné Ézsias Mária (87), özv. Szilágyi Ferencné Kónya Mária (80), özv. Varga Antalné Laska Rozália (75).

Hiánypótlás

Szeptemberi újságunk anyakönyvi rovatában a házasságot kötött névsorából kimaradtak: *Pető Gyula* és *Réz Judit*, valamint *Szalai Gábor* és *Varga Erzsébet*. A mulasztásért mindkét ifjú pár szíves elnézését kérjük. (A szerk.)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁSOK

Fájó szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek, jóbarátoknak, szomszédoknak, akik férjem, édesapám, nagyapám

FÓZER JÓZSEF

temetésére eljöttek, virágaikkal, koszorúikkal fájdalmukat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család

Köszönetet mondok mindazoknak, akik édesanyám

MAGYAR NÁNDORNÉ

temetésére eljöttek, virágaikkal, koszorúikkal fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Magyar Mária

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett gyermekeink

BAKÓ LÁSZLÓ

és

LANGÓ TIBOR

temetésére eljöttek, sirjaira koszorút, virágot hoztak, mulhatatlan fájdalomunkban együttéreznek.

A gyászoló családok

Hálás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik

FARKAS ANTAL,

a szeretett férj, édesapa és nagypapa temetésére eljöttek, sirjára koszorúkat, virágokat hoztak, fájdalomunkban osztoztak.

A gyászoló család

APRÓHIRDETÉS

Fiatal házaspár eltartási szerződést kötne idős személlyel. Jelentkezni a szerkesztőségben.

A Jászok Egyesülete lapunk idei nyeremény pályázatára felajánlja PALUGYAI IMRE: A jász-kún kerületek... című könyve hasonmás kiadásának két példányát. Értéke kötetenként 1200,- Ft.

Gyűjtse! Nyerhet! – 10

Kereskedelmi és vendéglátóipari hűtőgépek, konyhatechnológia!

és Társa Kft.
Élelmiszerboltjai

KÖR DISZKONT

Szabadság tér 4. (T.: 422-827)

Nyitva: hétköznap 6–17.30 óráig,

szombat: 6–12 óráig, vasárnap: 7–12 óráig.

SZUPER SHOP

Szabadság u. 108. (T.: 422-130)

Nyitva: hétköznap 5–17 óráig,

szombat: 5–12 óráig, vasárnap: 7–11 óráig.

HOZZÁNK MÁR MEGÉRKEZETT A MIKULÁS!

Kedvező árakkal, bőséges áruválasztékkal várunk minden kedves vásárlót!

NÁLUNK AZ ÖN PÉNZE TÖBBET ÉR!

Megnyitottuk

VIDEOTÉKA, DOHÁNYÁRU, DISCONT üzletünket

a Marx K. u. 1. szám alatt.

Nyitva: minden nap 9–21 óráig.

Szeretettel várjuk Jászfényszaru lakosait!

Olvassonk írja...

II. János Pál pápa látogatásáról

Már hónapokkal előbb készültünk a Szentatya látogatására, fogadására. Készültünk, mert ilyen nagyszabású élmény igen ritkán adódik az ember életében. Szeptember 7-én mindannyian izgatottan vártuk az indulás percét - éjjel 1 óra van, senki sem álmos, a gyerekek is jókedvvel, vidáman töltötték az időt a buszon.

Győr – Ipari park. A helyszínre való megérkezésünk után megkerestük a számunkra kijelölt szektort, melyet 8 óráig el kellett foglalni. Csodálatos volt tapasztalni, hogy a kellemetlen, hűvös szélben mindenki derűsen, türelmesen várakozott. Fél tíz előtt pár perccel láttuk meg a fehér mikrobuszokat, megérkezett Őszentsége a kíséretével. Az emelvényen megjelent II. János Pál pápát mindenki karlengetéssel üdvözölte. A Szentatya magyar nyelven köszöntötte a 150 ezer fős tömeget.

II. János Pál pápa 76 éves, egészségi állapota nem kielégítő, mégis vállalta Magyarországra ezt az utat, hogy hirdesse az Evangéliumot, mint tette ezt ezideig 73 országban.

A szentmise fél tíz órakor kezdődött. Örömmel hallgattuk a szentbeszédet, amelyben Őszentsége magyar nyelven sok olyan kedves szót mondott, amely hasznos lehet a jövőben számunkra: bízunk Isten segítségével, hazánk boldogulásában. A himnuszok elhangzása után egyházi

énekeket hallhattunk orgonakísérettel. A tömeg fegyelmeyezetten megvárta az egy órát és sorban, rendben indult mindenki az autóbusházhoz. Több ezer autóbushoz sorakozott a hazavezető út irányába. Hazafelé imádkoztunk, énekeltünk, beszélgettünk. A helyi plébános úr időközönként átment a másik buszra is, majd ismét visszajött, tartotta a kapcsolatot a hívekkel.

Este 6 órára érkezünk templomunkhoz. Békésen elköszöntünk egymástól, boldogan indultunk lakásainkba, tarsolyunkban sok olyan élménnyel, amit nem lehet emlékezetünkbenl kitorölni amíg élünk.

A Szentkereszt búcsúról

Szeptember 15-én volt templomunk búcsúja, Szentkereszt ünnepe. Amikor ezen a napon ünneplünk, a Golgotai Szentkeresztre, a Kálváriára gondolunk, ahol Krisztus vére a porba hullott. Áldassék szent neve örökké.

A temetői kápolna előtt tartott szentmisét Nagy Károly budapesti Helynök Atya, három lakótelep plébánosa celebrálta, akinek Kemecei Gábor boldogi és Csöke György helyi plébános segédkezett, illetve a helybeli fiatalok ministráltak.

A kedves hívek sokasága jelent meg a szentmisén és a körmeneten, ami jó érzéssel töltötte el az embert. Magasztos, szép egyházi találkozó volt.

Szabó Mátyás
nyugdíjas

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk a rokonoknak, barátoknak, munkatársaknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik a tragikus hirtelenséggel, életének 22. évében elhunyt drága kislányunk

MÉSZÁROS HENRIETTA

temetésére eljöttek, sírját koszorúkkal, virágokkal halmozták el szeretetük jeleként. Külön köszönetet mondunk a Samsung Electronics - Magyar Rt. jászfény-szarui gyára vezetőségének.

A gyászoló család

A „Jászfényszaruért” Alapítvány pályázati felhívása

A „Jászfényszaruért” Alapítvány támogatást kíván nyújtani helyi témájú, vagy a településhez valamilyen módon kapcsolódó diplomamunka, szakdolgozat elkészítéséhez felsőfokú tanintézeti hallgatók számára. A támogatás összege: 10.000 forint.

A kérelemben meg kell jelölni a hallgató kötődését a településhez és a dolgozat témáját. A támogatásban részesülő pályázónak vállalnia kell, hogy a bekötött dolgozat egy példányát a jászfényszarui Városi Könyvtárban helyezi el.

A pályázatok benyújtásának határideje: 1997. január 15. Cím: „Jászfényszaruért” Alapítvány, Jászfényszaru, Fürst S. u. 1.

Az Alapítvány Kuratóriuma a pályázatokat 1997. január 31-ig bírálja el, a döntésről öt napon belül értesíti a pályázót.

Fehér Bot Napja

A jászfényszarui Vakok és Gyengénlátók Klubja október 9-én a Fehér Bot Napja alkalmából klubfoglalkozást tartott a művelődési házban. Rendezvényünkön részt vett jászberényi testvérklubunk illetve a helyi Nyugdíjas klub. Örömmel fogadtuk polgármester asszonyunk megtisztelő figyelmét, jelenlétét.

Pálné Pádár Anikó tanító néni kis verses műsort szerkesztett erre az alkalomra, amelyet tanítványai adtak elő. Így vált igazán ünnepélyessé, emlékezetessé együttlétünk vendégeink számára is.

Víg Antal klubvezető

Mit rejt a ládafia? (XXXIV.)

Jászfényszaru leány kézilabdacsapata. Álló sorban balról jobbra: Wágner Zsigmond (edző), Lehotai Édes, Palkovits Gizella, Fehér Gabriella, Girtler Magdolna, Borbély Erzsébet, Borbély Mihály (bíró). Térdelnek: Papp Jolán, Girtler Erzsébet, Lajkó Mária. Ülnek: Seress Ilona, Pető Ilona, Czeglédi Katalin. A felvétel 1945. június 7-én készült a jászfényszarui Sportpályán. Kiss Józsefné Lajkó Mária juttatta el szerkesztőségünkbe.

Hétfégi orvosi ügyelet

NOVEMBER

2-3-án: Dr. Lakatos Béla (Dózsa Gy. u. 15.) **9-10-én:** Dr. Kocsis András (Fürst S. u. 2.) **16-17-én:** Dr. Tóth Zoltán (Fürst S. u. 12.) **23-24-én:** Dr. Tóth József (Szabadság u. 23.) **30-dec. 1-jén:** Dr. Lakatos Béla (Dózsa Gy. u. 15.)

Hétfégi állatorvosi ügyelet

NOVEMBER

2-3-án: Dr. Kiss László (Jászberény, Réz u. 5., tel.: 411-631) **9-10-én:** Dr. Dobos József (Jászberény, Sírkert u. 2., tel.: 412-015) **16-17-én:** Dr. Dunay Miklós (Jászberény, Vörösmarty u. 1., tel.: 412-662) **23-24-én:** Dr. Menyhárt Péter (Jászfényszaru, Fürst S. u. 18/b. – a Piac térnél – tel.: 06-20-213-814) **30-dec. 1-jén:** Dr. Kertész Ottó (Jászberény, Határ u. 18., tel.: 412-718)

Készenlét a Vízműnél

NOVEMBERBEN

1-3-ig: Pál Béla (tel.: 422-931) **4-10-ig:** Jávorcsik Sándor, **11-17-ig:** Jávorcsik Imre (tel.: 423-256), **18-24-ig:** Pál Béla (tel.: 422-931), **25-dec. 1-jéig:** Jávorcsik Sándor.

A készenlét időtartama: hétköznap délután 4 órától másnap reggel 6 óráig, pénteken délután 3 órától hétfő reggel 6 óráig.

APRÓHIRDETÉS

Eladók 2 db gázpalack, 1 db palackos gáztűzhely, 1 db vezetékes gáztűzhely, 1 db 300 l-es hűtőláda, 1 db páncéltűkés Hoffmann pianínó, 1 db rekamié 2 fotellal, 1 db konyhabútor mosogatóval, 1 db plüss rekamié 2 fotellal, 1 db 160 l-es hűtőszekrény, 1 db tizenegyéves Trabant két év műszakival. Érdeklődni: Takácsné Török Judit, Jászfényszaru, Somogyi B. u. 10.

Fotók: Tamus Angéla

MI ÚJSÁG FÉNYSZARUN?

Jászfényszaru város lapja.

Kiadja:

Jászfényszaru város Önkormányzata.

Felelős szerkesztő: **Sugár Istvánné**

A szerkesztőbizottság elnöke:

Nádudvari László

Felelős kiadó:

Györiné Dr. Czeglédi Márta

A szerkesztőség címe:

Jászfényszaru, Városi Könyvtár

Tel.: 57/422-265

Lapzárta: minden hónap első munkanapja.

Készült:

a VERZÁL-PRINT Kft. nyomdájában

Jászberény, 1996

Felelős vezető: **Purda József**

Táskaszám: 2156

Ára: 32,- Ft

Nyilvántartási szám: B/PHF/482/Szo/1990.